

A black and white portrait of William Shakespeare, showing him from the chest up. He has a high forehead, a mustache, and a goatee. He is wearing a dark ruff collar and a dark jacket. The portrait is set against a light background.

Віддаляючись від нас у хронології, Шенспір разом з тим грациозно наблизився до нас у часі й просторі! — в Іх найважливішому, соціальному розумінні. Він став нашим сучасником, нашим могутнім бойовим соратником, невтомним ратоборцем за великі гвмв

Що об'єднує великих діячів культури різних століть і чому їхнє творіння знаходять такий глибокий відгук у нашій свідомості? Якщо Чінгіз-хани усіх часів, за висловом Маркса, висушували душу народу, то великі «відкриття в галузі людського серця», зроблені

Якщо шекспірівське «Бути чи не бути?» виникає в наші грозові дні не лише як морально-філософ-

Так прийшов у нашу соціальну сучасність Уільям Шекспір, так перегукуються в ювілейного драматурга епоха Ренесансу в її найяскравіших духовних злетах з нашою епохою Великого Відродження.

У світі, створеному Ленінім
його партією, Шекспір разом
нами. У життя народів нашої кра-
їни він увійшов, немов у свій дім.
Як на свою батьківщину, прий-

Великий український драматург Іван Франко, який називав творчість Шекспіра дзеркалом, а людство могло побачити себе на весь зріст, працював не тільки над перекладами п'єс і сонетів Шекспіра, а й написав десять цікавих досліджень творчості безсмертного драматурга. Мені доводилося велику вітху навести кілька рядків з двадцять восьмого сонету Шекспіра в українському перекладі Івана Франка:

Коли враги відвічні, ніч і день,
За'їзались, щоб в'ялить мене
страднанням,
День працюю, ніч сумом
і риданням,
І труд мій час розцінює лишень.

Залишимо явченим і філософам шукати вичерпну відповідь на одвічні запитання «що таке час?» і задовольнимося розумінням найпершої і головної властивості часу: він рухається вперед і тільки вперед. На цьому шляху вперед, до великої мети, поставленої перед нами історією, — Шекспір разом з нами і ми наш вірний союзник, і наш чудовий наш сучасник!

Олександр ЛЕВАДА

Ювілей Шекспіра ми відзначаємо в ряду найсвітліших і найпрекрасніших дат в історії культури. Вже у самому чергуванні подібних святкувань найвеличнішими і таланітими минулих століть мовби перетинаються між собою,єднаючи свої зусилля у великій загальній справі. Так зустрілися цього року на всесвітній ювілейних траєх Уільям Шекспір і Тарас Шевченко, так зустрічалися недавно Гоголь і Франко, Микеланджело і Галілео Галілей. Виразники найсюрревішніших глибин ду-

«Він був закоханий у життя», — говорив про Шекспіра Луначарський. Нам, радіяньським людям, це визначення особливо близьке й дороге. Для нас Шекспір — не чужоземець. Цього ніхто вже не може перечувати на Заході. Та якщо Захід визнає, що наша велика країна стала для Шекспіра другою батьківщиною, то чим самісць він зміг себе глибоко замислитись?

Згадаймо також, з якою силою Шенспір показав світові образи людськи невинних, з якою гро- мадянської пристрастю бичував він чорний цинізм спустошених душ, огидний цинізм у політиці, в поглядях на життя, в побуті, у моральних взаєминах. У сучасних Річарда Трейлі, у сучасних зігрі- і Едмунда, возведених у ранг фі- репів і сенаторів, королів бізнесу і заправил агресивних воєнних бло-ків, цей цинізм зріс у сто крат і стає найбільшою загрозою для людства. Своєї налії на дозволе-